

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 16.07.2025
Sayı : 296

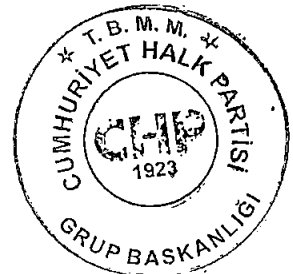
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 16.07.2025

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 18-7-2025	Esas No: 2/3219

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
17 Temmuz 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
17 Temmuz 2025
No: 1666833

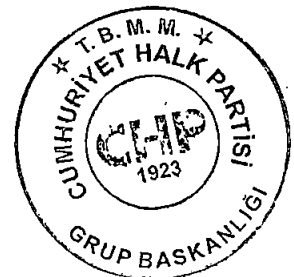
GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi çıraklık veya öğrencilik sırasındaki staj çalışmalarından kaynaklanan sigortalılık başlangıçları ve prim gün sayıları emeklilik hesabında dikkate alınmamaktadır. Sosyal güvenlik mevzuatına göre, 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu'nda belirtilen aday çırak, çıraklar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ve hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanmaktadır.

5510 sayılı Kanunun "Sigortalılığın başlangıcı" başlıklı 7'nci maddesine göre de; sigorta hak ve yükümlülükleri 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için çalışmaya, meslekî eğitime veya staja başladıkları tarihten itibaren başlamaktadır.

Ancak; 5510 sayılı Kanunun 38'inci maddesine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi olarak ilk defa kapsama girildiği tarih olarak kabul edildiğinden, çıraklar ve stajyerler çıraklık ve staj süreleri için malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasından sağlanan haklardan yararlanamamaktadır.

Türkiye'de çırak ve stajyer olarak adlandırılan milyonlarca insan bulunmaktadır. Çırak ve stajyer öğrenciler, uzun vadeli sigorta kolları olarak nitelendirilen malullük, yaşlılık, ölüm, emeklilik sigorta kollarına tabi olmalıdır. Ülkemizin zor şartları ve emekliliğin uzun sürece yayıldığı göz önüne alınarak milyonlarca kişiyi olumsuz etkileyen bu durum düzeltilmelidir. Çıraklık veya öğrencilik sırasında staj çalışmaları emeklilik hesaplamalarında ilk işe giriş tarihi olarak hesaplanmasının önündeki engeller kaldırılmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Çırak, kursiyer ve stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında da çırak, kursiyer veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir.

MADDE 2 – Madde ile kursiyer ibaresi eklenmesinin yanı sıra, çıraklık, kursiyerlik ve staj sürelerinin başlangıç tarihlerinin, uzun vadeli sigorta kolları açısından da hizmet ve sigorta başlangıç tarihi sayılması amaçlanmaktadır.

MADDE 3 – Çıraklık, kursiyerlik ve staj sürelerinin uzun vadeli sigorta kolları açısından borçlandırılabilmesine olanak sağlanması için düzenleme yapılmıştır.

MADDE 4 – 08.09.1999 tarihinden önce yapılan çıraklık ve staj sürelerinin uzun vadeli sigorta kolları açısından borçlandırılabilmesine ve borçlanılan bu sürelerin sigortalılık başlangıç tarihinden önce ise sigortalılık başlangıç tarihinin borçlanılan süre kadar geriye götürülmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR ve GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5'inci maddesine aşağıdaki (h) fıkrası eklenmiştir.

“(h) Maddenin (b) ve (e) fıkraları kapsamındaki sigortalılar Kuruma başvurmak şartıyla, uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılırlar.

MADDE 2 –5510 sayılı Kanunun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “bursiyer” ibaresinden sonra gelmek üzere “kursiyer” ibaresi ve aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalılık başlangıç tarihi kısa vadeli sigortalılık tarihinin başlangıcı olarak tanımlanır. Sigortalı 18 yaşından küçük ise uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalılık başlangıç tarihi olarak 18 yaşını doldurduğu gün olarak esas alınır.”

MADDE 3 –5510 sayılı Kanunun 41'inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş ve maddenin dördüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“k) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46'ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerin bu bentte belirtilen sigortalılık süreleri,”

“a) Birinci fıkranın (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h), (j) ve (k) bentleri gereği borçlananlar, borçlandığı tarihteki 4'üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,”

MADDE 4 –5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 78 – Bu Kanuna tabi olarak çalışan veya isteğe bağlı sigortaya yahut topluluk sigortasına prim ödemekte olan sigortalılardan; 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ve mesleki ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencileri, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46'ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerin bu kanunun beşinci maddesinin (b) ve (e) fıkralarına göre geçen süreleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları ve talep tarihinde 82'nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasında olmak üzere, kendilerince belirlenecek günlük kazancın % 20'si üzerinden hesaplanacak primlerin borcun tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde ödemeleri şartı ile borçlandırılarak, borçlandırılan süreleri sigortalılıklarına sayılır.

Borçlandırılan sürenin karşılığı olan gün sayısı, sigortalının prim ödeme süresine katılır. Şu kadarki 08.09.1999 tarihinden önce sigortalı olanlar için, bu Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

MADDE 5 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

